

עין משפט
נר מצוה

א [ומי] פ"ג מהלכות מתנות עניים ה"ד:
גג ב מ"י פ"א מהל' מתנות עניים הל' י טוש"ע י"ד ק"י שלז:
גד ג מ"י פ"ב מהל' תרומות הל' י:
ד [ומי] פ"ט מהל' בכורים הל' טז טוש"ע י"ד סימן ס"א סעיף א':
גה ה מ"י פ"ה מהל' מתנות עניים הל' כ:
גו ו ז מ"י פ"ה מהל' כלי המקדש הל' א:
גז ח מ"י פ"ט מהלכות בכורים יח ופ"ט מהל' מעשה קרבנות הל' י פתג עשין קמז טוש"ע י"ד ק"י ס"א סעיף ב:
גה ט מ"י פ"ט מהל' בכורים הלכה יח טוש"ע שם סעיף ג:
גנ י מ"י שם טוש"ע שם סעיף ב:
ס כ מ"י שם הלכה יט טוש"ע שם סעיף ג:
כא ל מ מ"י שם טוש"ע שם סעיף ד:

תורה אור השלם

1. וְכִרְמֶךָ לֹא תַעֲרֹל וּפִרְט בְּרִמְךָ לֹא תִלְקֹט לְעֵנִי וְלֹאֹר תַּעֲזֹב אֶתֶם אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיכֶם:

וּקְרָא יט י
וְהַכְתֵּן הַגְּדֹל מֵאֲחֹיו אֲשֶׁר יִצַּק עַל רֹאשׁוֹ שֶׁנָּה הַמְשֻׁקָה וּמֵלֶא אֶת יָדוֹ לִכְבֹּשׁ אֶת הַבְּגָדִים אֶת רֹאשׁוֹ לֹא יִקְרַע וּבְגָדָיו לֹא יִקְרַע:

וּקְרָא כא י
וְהָ יִדְהָה מִשְׁפַּט הַבְּרָכִים מֵאֵת הַקָּם מֵאֵת זִכְרֵי הַבָּרָה אִם שׁוּר אִם שָׁה וְתֵת לִפְתָּן הַזֶּרַע וְהַלְלוּם וְהַשְׁבֵּה:

דברים יח ג
וּרְא פִּינָחָם בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וְיָקָם מִחוּץ הַעֲדָה וְיִקְח רִמָּח בְּיָדוֹ:
במדבר כה ז
וַיַּעֲמֵד פִּינָחָם וַיַּפְלֵל וַתַּעֲצֵר הַמִּזְבֵּה:

תהלים קו ל
וְיָבֵא אַחֵר אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל הַקֶּבֶה וְיִקְרֹר אֶת שְׂנֵיָם אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאִשָּׁה אֶל קִבְּתָהּ וַתַּעֲצֵר הַמִּזְבֵּה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

במדבר כה ח
וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין תַּתְּנוּ תְּרוּמָהּ לַכֹּהֵן מִזִּבְחֵי שְׁלֵמִיכֶם:
וּקְרָא ז לב

לַעֲזִי רַש"י

אישפלו"ן. עצם הכתף של חיית.

שיטה מקובצת

א] איזהו הורוץ. גיב עיי תוס' מנחות דף ק"ו ע"א:

קלד:

ראשית הגז והמתנות. תימה למאן דלית ליה לעיל (דף קלג):

דמתנות טבלי ליתני נמי מתנות לחיז קודם שהורמו ולפטור אחר שהורמו המתנות דהוו שלו כי היכי דתני בזכור בהמה טמאה לחיז ולפטור:
פִּיקָה ש' גרגרת. היא טבעת הגדולה שעשויה עגולה כפיקה:

הזרוע המיומנת. אפילו לרצנ' דדרכי פרק גיד הנשה (לעיל דף נ:). היך דפשיט איסוריה בזוליה יך הכא מודו דלא שיך למדע הכי:
ד'ורש'י המורות. פירש צערוך^(א)
זשס רצ סעדיה גאון כמין המעשה דזלשון ארמי מהו חמךך מה מעשיך:

הדרן עלך הזרוע והלחיים

דלא מפריש לה והרי מתנות דלא טבלי ותניא מקום שנהגו למלוג בעגלים לא יפשיט את הזרוע להפשיט את הראש לא יפשיט את הלחי וואם אין שם כהן מעלין אותן בדמים ואוכלן מפני הפסד כהן^(א)
שאני מתנות כהונה דנתינה כתיבא ביה השתא דאתית להכי תרומה נמי נתינה כתיבא ביה ואלא תעזוב יתירא למה לי לכדתניא^(ב)
המפקיר את כרמו ולשחרר השכים ובצרו חייב בפרט ובעוללות קדים רבי אמי וזכה בהן והיכי עביד הכי והא כתיב ונתן ולא שיטול מדרשא קדים רבי אמי וזכה בהן והיכי עביד הכי והא כתיב ונתן ולא שיטול מעצמו רבי אמי נמי לעניים וזכה בהן ואיבעית אימא^(ב)
אדם חשוב שאני דתניא^(ג)
והכהן הגדול מאחיו ושיהא גדול מאחיו בנוי בחכמה ובעושר אחרים אומרים מגין שאם אין לו ישאחיו הכהנים מגדלין אותו תלמוד לומר והכהן הגדול מאחיו גדלוה משל אחיו:
בתנ"י^(א)
ח"איהו הזרוע מן הפרק של ארכובה עד כף של יד והוא של גזיר וכנגדו ברגל שוק ר' יהודה אומר שוק מן הפרק של ארכובה עד סוכך של רגל^(א)
אי זהו לחי מן הפרק של לחי עד פיקה של גרגרת:
גב' ת"ר^(ב)
הזרוע זה^(א)
זרוע ימין אתה אומר זה זרוע ימין או אינו אלא זרוע שמאל ת"ל הזרוע מאי תלמודא^(ב)
כדאמר רבא הירך המיומנת שבירך הכא נמי הזרוע המיומן שבזרוע והלחיים למאי אתא להביא יצמר שבראש כבשים ושער שבוקן תישיש והקבה למאי אתא להביא חלב שעל גבי הקבה וחלב שבתוך הקבה^(א)
דאמר^(ב)
ר' יהושע^(א)
בהנים נהגו בו עין יפה ונתנהו לבעלים טעמא דנהגו הא לא נהגו ידידה הוא^(א)
דורשי חמורות היו אומרים הזרוע כנגד היד וכן הוא אומר ויקח רומח בידו ולחיים כנגד תפלה וכן הוא אומר ויעמוד פנחם ויפלל קבה כמשמעה וכן הוא אומר ואת האשה אל קבתה ותנא מיייתי לה מהבא^(א)
שוק הימין אין לי אלא שוק הימין זרוע מוקדשין מגין ת"ל^(א)
תרומה זרוע חולין מגין ת"ל תתנו:
איהו לחי מן הפרק של לחי ועד פיקה של גרגרת:
והתניא^(ב)
נוטלה ובית שחיטה עמה לא קשיא הא רבנן והא רבי חנינא בן אנטיגנוס^(ב)
דתניא מוגרמת פסולה העיד רבי חנינא בן אנטיגנוס על מוגרמת שהיא כשרה איבעית אימא הא והא רבנן ומאי עמה דבהמה:

הדרן עלך הזרוע והלחיים

ואינעיס אימא אדם חשוב. כגון ממונה ראש ישיבה יכול לקדם ולזכות שהרי עליו לגדלו ולהעשירו אפילו משלו וכ"ש ממאי דלתי ליה מעלמא:
בתנ"י מן פרק של ארכוזה. ארכוזה הנמכרת עם הראש:
עד קף של יד. ענש חצב של כתף שקורין אשפלדו"ן:
והוא של גזיר. וכן זרוע בשלה האמור בזיר (במדבר ו) כך ינטלת:
וכנגדו ברגל שוק. האמור בשלמים (ויקרא ז) נמי הוי שתי עצמות מן הפרק של ארכוזה עד צוקא דאטמא דהיינו כל הירך:
סוכך של רגל. היינו פרק שבין הקולית וענש אמנעי:
הפרק של לחי. אכלל הדעיס וחומך כלפי מטה עד פיקה של גרגרת עד שיפוי כוצע שהוא פקעימאש^(א)
ופתחה של קנה צית הצליעה דהיינו לחיים התחתונות עם הלשון:
גב' הזרוע. ונתן לכהן הזרוע:
כדאמר רבא. בפרק גיד הנשה (לעיל דף סג).
אליבא דרבי יהודה דאמר אינו נוהג אלא בנחת והדעת מכרעת של ימין:
ה' דהלחיים למאי אתא:
חלז^(א)
של הקצה וחלז שבסוף הקצה. חלז^(א)
הקרוס:
כהנים נהגו בו עין יפה. שלא ליטלו מן הבעלים. אלמא דמדאורייתא של כהנים הוא דנפקא ליה מה"א יתירא והקצה:
דורשי חמורות. מקראות הסתומים:
היו אומרים. מנלן דשל ימין מהכא:
יד. שנותנין לכהן כנגד ידו של פנחס שעל כך ניתנה לו צרית כהונת עולם [במדבר כה]
זה שכתרו ואיזו יד שעושה מלחמה הוי אומר של ימין: זרוע המוקדשין. של איל מזיר:
פ"ל פסנו. תרומה לכהן:
זרוע חולין. מתנות כהונה:
וציס שחיטה עמה. היינו תופס צעומק האורז באלכסון יותר מן הפיקה:
לעולם עד הפיקה ולא קשיא. ברייתא דקרי לה צית שחיטה ר' חנינא היא דמכשיר שחיטה למעלה מצית הצליעה ומתניתין דלא קרי לה צית שחיטה רצנן היא:
ואינעיס אימא. ברייתא נמי רצנן היא והאי עמה דקמני לאו עם הלחי אלא עם הבהמה היה נשאר צית שחיטה והלחי ניטל עם הפיקה:

הדרן עלך הזרוע והלחיים

הזרוע והלחיים פרק עשירי חולין

ראשית הגז כו'. כל הכן כולוה לא רמיא איסורא עלייהו אלא ממונא הילכך ספיקן לקולא:
ופדיון פטר חמור. כדפרישית [סוע"א] מפריש טלה והוא לעצמו:
קמה אקמה רמי עליה.^(א)
מתניתא אחריתי אשכח לר"מ דפטר צקמה של גר ספק נקצרה קודם שנתגייר ספק משנתגייר

ורמייהא אהא דקמני ספק לקט לקט ושני ליה בזלשון צן אגרא אני שונה אותה:
צנישר. מקוס:
אין מציאין. אין צריך ישראל לטרוח ולהביא תרומה מן הגורן לעיר ליד כהן אלא כהן הולך ומציאה:
ואם אין שם כהן כו'. אלמא צעי לאפרושה ולאזנועה עד דמשכח כהן ה"ג צעי לאזנועה עד דמשכח עניים:
שאני תרומה דענבל. אוקרת הכל עליו משום טבל לפיכך על כרחו צריך להפריש:
למלוג צעגליש. שמולגין אותן צרותמין עם עורן ואוכלין אותן עם העור:
אין רשאי להפשיט אם הזרוע. אלא נותנו לכהן כמו שהוא צעורו:
הראש לא יפשיט אם הלחי. כדמרבינן לקמן מקרא יתירא שאף הלזמר שזראש כצביס הוא חייב ליתן לו וכ"ש העור:
ואם אין שם כהן. למת לו המתנות:
מעליס אותם צדמים. שם את דמי המתנות ואוכל המתנות ונותן דמיהם לכהן הבא ראשון:
נתינה כתיבא צהו. ועליו ליתן לכהן:
אלא תעזוב יתירא. דכתיב בזקט למה לי חד צקדושים תהיו^(א)
וחד צשור או כצצ^(א)
לאו לרצויי שאפילו במקום שאין עניים שעליו להצניעם עד שימלא עניים:
חייב צפרט וצעוללוס כו'. אע"ג דהפקר פטור מכולם דזכולוהו כתיב קייןך כרמך^(א)
כי ולא של הפקר וזכולוהו מן כל שהוא אוכל ונשמר^(א)
פרט לשל הפקרה^(א)
להכי אהני תעזוב יתירא דכתיב זכולוהו לאמרי הפקר כי האי גוונא דהדר איזו וזכה ציה. בזקט ופאה כתיב תעזוב יתירא חד צקדושים תהיו וחד צשור או כצז ופרט צכרס היינו לקט. צוללות חד צקדושים תהיו וכרמך לא תעולל וחד צמשנה תורה (כז) כי מצזור כרמך לא תעולל אחריו. שכתה חד גצי שכתת אילין^(א)
וחד גצי שכתת כרס^(א)
דלמרמין לעיל (דף קלג). אחריו זז שכתה:
שקא דיגרי. דיגרי זהב ששלחו ממקום אחר לצני הישיבה:

ואינעיס אימא אדם חשוב. כגון ממונה ראש ישיבה יכול לקדם ולזכות שהרי עליו לגדלו ולהעשירו אפילו משלו וכ"ש ממאי דלתי ליה מעלמא:
בתנ"י מן פרק של ארכוזה. ארכוזה הנמכרת עם הראש:
עד קף של יד. ענש חצב של כתף שקורין אשפלדו"ן:
והוא של גזיר. וכן זרוע בשלה האמור בזיר (במדבר ו) כך ינטלת:
וכנגדו ברגל שוק. האמור בשלמים (ויקרא ז) נמי הוי שתי עצמות מן הפרק של ארכוזה עד צוקא דאטמא דהיינו כל הירך:
סוכך של רגל. היינו פרק שבין הקולית וענש אמנעי:
הפרק של לחי. אכלל הדעיס וחומך כלפי מטה עד פיקה של גרגרת עד שיפוי כוצע שהוא פקעימאש^(א)
ופתחה של קנה צית הצליעה דהיינו לחיים התחתונות עם הלשון:
גב' הזרוע. ונתן לכהן הזרוע:
כדאמר רבא. בפרק גיד הנשה (לעיל דף סג).
אליבא דרבי יהודה דאמר אינו נוהג אלא בנחת והדעת מכרעת של ימין:
ה' דהלחיים למאי אתא:
חלז^(א)
של הקצה וחלז שבסוף הקצה. חלז^(א)
הקרוס:
כהנים נהגו בו עין יפה. שלא ליטלו מן הבעלים. אלמא דמדאורייתא של כהנים הוא דנפקא ליה מה"א יתירא והקצה:
דורשי חמורות. מקראות הסתומים:
היו אומרים. מנלן דשל ימין מהכא:
יד. שנותנין לכהן כנגד ידו של פנחס שעל כך ניתנה לו צרית כהונת עולם [במדבר כה]
זה שכתרו ואיזו יד שעושה מלחמה הוי אומר של ימין: זרוע המוקדשין. של איל מזיר:
פ"ל פסנו. תרומה לכהן:
זרוע חולין. מתנות כהונה:
וציס שחיטה עמה. היינו תופס צעומק האורז באלכסון יותר מן הפיקה:
לעולם עד הפיקה ולא קשיא. ברייתא דקרי לה צית שחיטה ר' חנינא היא דמכשיר שחיטה למעלה מצית הצליעה ומתניתין דלא קרי לה צית שחיטה רצנן היא והאי עמה דקמני לאו עם הלחי אלא עם הבהמה היה נשאר צית שחיטה והלחי ניטל עם הפיקה:

מסורת הש"ס

א) עיי' תוס' ר"ה ד:
ד"ה לקט. צ) [צ"ל למלוג].
ג) [צ"מ יא:].
ד) צ"ק כח.
זל. נדרים מד:
תמורה ו. מדה גל.
ס) [בכרות יט.
וע"ג].
ז) [הוריות ט. יומא יח. מוספתא יומא הוריות יב:].
ט) [במוספתא פ"ט ה"ג ע"ש היטב].
י) [עיי' בכרות כד. בפיס"י פ"ט ה"ג איתא ר' יהודה].
יא) [עיי' בכרות כד. בפיס"י שם ד"ה דורשי צרותמין].
יב) [בפסוק כתיב שוק הימין תתנו תרומה וצ"ע אכן מפריש"י דכאך נראה שהיה גירסתו על נכון וזרוע מוקדשין מנין מ"ל תתנו ומדברי קרבן אהרן פרשת ז' פט"ז נראה דגויסתמו שוק הימין וכו' וזרוע חולין מנין מ"ל תתנו וזרוע מוקדשין מנין מ"ל תרומה].
יג) [מוספתא פ"ט ה"ג].
יד) [לעילי"ט].
ט) [ויקרא יט].
ז) [שם טו].
ו) [ויקרא יט, כג דברים כד].
ז) [פאה פ"א מ"ד].
ז) [שבת פח:].
ק) [בכרים כד].
ח) [שם].
ט) [צ"ל פקיעמה. רש"י].
א) [צ"ל הקרוס].
ב) [ערוך המד כ' ועיי' תוס' סוטה טו. ד"ה כמין ומה שכתבתי שם על הגזיון].

גז'יון הש"ס

גב' א"ל לעני ולגר כו'. הכי איתא בעלזומל ריש רש"י דפאה בשם רשב"י:
רש"י ד"ה קמה וכו' מוגרמת אחריזי וכו'. עיי' משנות הרי"י מנעס ק"ו:

הגהות הב"ח

א) גב' ומציאה מפני הפסד כהן שאני:
ב) שם ומלג שמתוך הקבה אומר ר' יהושע בן לוי כהנים כלי' ואת ד' נמחק:
ג) [א] ד"ה חלז שעל גבי הקבה:

מוסף רש"י

דנתינה כתיבא ביה. דכתיב (בכרים כו) ונתמה ללוי, זה מעשר ראשון, לגר ליחוס ולאמנה זה מעשר עני (ב"מ יא:).
ולשחרר השכים ובצרו. וזכה ציה איזו עצמו (בכרים כד).
קודם שיבא עניים לצצרו שזכו בהפקר אם היו קודמין (ב"ק צד:).
חייב בפרט ובעוללות. אע"ג דהפקר פטור מפאה, דמנן (פאה פ"א מ"ד) כל שהוא אוכל ונשמר חייב צעמר ובפאה. אפילו הכי כי האי הפקר חייב בכל הי דמפרש טעמא בהגזוה עניס (שם) דכתיב ציה תעזוב יתירא (שם כח).
ובע"ז שם צד. וחתורה ג. וזדה (טז).
ופטור מן המעשר. דלא כתיב ציה תעזוב יתירא (ב"ק כח:).
הירך המיומנת שבירך. כפקק גיד הנשה (לעיל ז:)

מוגרמת פסולה. אפילו כובה במוך הטבעת ומיעוטא למעלה מטבעת הגדולה (לעיל יח).
העיד כו'. על מוגרמת שהיא כשרה. ואפילו טלה למעלה מן הטבעת הגדולה, וכי אגמריה רחמנא הגרמה הלכה למשה מסיני, משפיעו כוצע ולמעלה אגמריה, והכי למלאה דכל עדות הלכתא היא (שם).

הדרן עלך הזרוע והלחיים

מסורת הש"ס

[illegible]

גליון הש"ס

יְהוָה עַד שֶׁצָּבְעוּ. כֹּהֵן
יָכִים דְּבָרֵי מוֹס' לִקְמוֹן דָּף
ז' ע"ב ד"ה עַד שֶׁצָּבְעוּ:
ר"ה וְהָא בְּעִי
עֲמֻדָּה וְהַעֲרֵבָה. ע"י
נִינֵה דָף טו ע"א מוֹס'
ד"ה וּפְלִינֵי:

הגהות הב"ח

(ד) רש"י ד"ה פטור
נמיה. נ"ב ע"ל צחוק
ה"ה שזעזעו דף קלו:
(ה) ד"ה קדשי צדק וכו'
מיצ ליה ובדעבר וגזז
ד"ה: (ג) ד"ה אי הכי
ו' מוצא נמי הס"ד
והשאר נמחק:

הגהות מהר"ב רנשבורג

רש"י ד"ה והא קדשה
וכו' ולמה לי
עומינהו. כאן הס"ד
אח"כ מה"ד כל הקדוש:

מוסף רש"י

[illegible]

ראשית הגז פרק אחד עשר חולין קלה.

ראשית הגז. כל הגזוז אלו צין טללים וצין זקנים ואפילו גזוזן
מאה פעמים נותן ממנה מתנה לכהן ושיעורא מפרש
נקמן מחמם גזוז שיש בכל אחד מנה ופרס היה נותן משקל
חמשה סלעים: נוהגין בצדק וצלאן. דכתיב (דברים יח) אם שור

ראשית הגו נהוג
הבית ויש
אבל לא במוקדשים
ובקבה מראשית
והקבה נהוגין בבקר
יראשית הגו אינו נהוג
אלא במרובה
אומרים שתי רחלות
עגלת בקר ושתי צאן
שנאמר ² חמש צאן
בן הרכינים אומר
מנה מנה ופרס
וחכ"א חמש רחלות
נותנין לו המשקל חמ
עשר סלעים בגליל

לעשות ממנו בשר ק
ליתנו לו ^אעד שצב
כוכבים פמוד מראשי
לא שייך הלוקח חיי
אבל לא לבנות זכר
גמ' במוקדשין מאי
דכתב רחמנא צאנר
הא לאו בני גזיה נינ
נמי הכא במאי עסק
אסורים בגזיה ועבוד
גזיה נינהו היכא דגזו
^אוהא בעי העמדה
בכלל העמדה והערכ
משום ר' ינאי הכא נ
וליתב ליה אמר קרא
קדש' בדרק הבית נמי
חזין מגזיה וכחישה א
והלא במוקדשין האוו
כולה עולה הני מילי
שהגשמה תלויה בו ק
וליתב ליה אמר קרא
זה שמחוסר גזיה פ
השותפים חייב בראש
ולא של שותפות ור
עובד כוכבים מנא ל
עובד כוכבים ^או רבנן

[illegible]

האשיות הזו: **ליפירוק וליתוב** ליה. תימה אממן קאי אי אממן
דעבר וגזו אטו קנסא הוא דקנים ליה משום דעבר וגזו
פדומו וצעלים שהקדישו נמי אמאי מייחייב ואי אכחן לא הול"ל לפרוק
לימצי ונהי דהאי לא תקשי מה מרעא שמרית שמרית שפודא צטוה
פרטוה אפילו פדוה מנה דמחולל:

וזהא בעי העמדה והערכה. וזה מה שיך העמדה והערכה בגמ' דהויא כמקדיש ענין ואזנין וי"ל כיון שיהי מתחלה מחובר בצדקה שהיא צד העמדה והערכה נריך העמדה והערכה וא"ת ולימא כשהעמיד והעריך ואחר כך עבר וגזו ופדה ויש לומר דבשעת פדיה צענין העמדה והערכה:

במקדיש גיזה עצמא. ורבי מני בר פטיס דלעיל אית ליה שפיר הך דרשא אכל רבא לית ליה דרשא דביי מני בר פטיס דפטר מקדיש דבמה חזן מגיחה וכחשימה מדעבי צסמוך ואלא נאכן למאי אתא:

וְרָבֵן וְלֹא צִוִּי כִּדִּי
שֶׁנֶּאֱמַר ³תִּתֵּן לוֹ שִׁיָּהּ בּוֹ כִּדִּי מִתְּנָה ⁴וְלֹא הֶסְפִּיק
הַגֵּז הַהוּא לִבְנוֹ וְלֹא צָבְעוּ חֵיבִי הַהוּא גֵּז צֹאֵנוּ שֶׁל עֹבֵד
הַגֵּז הַהוּא לִבְנוֹ וְלֹא צָבְעוּ חֵיבִי הַהוּא גֵּז צֹאֵנוּ שֶׁל עֹבֵד
הָיוּ לוֹ שְׁנֵי מִיָּנִים שְׁחוּפּוֹת וּלְבָנוֹת מִכֵּר לוֹ שְׁחוּפּוֹת
אֲבָל לֹא נִקְבְּוֹת זֶה נוֹתֵן לְעֶצְמוֹ זֶה נוֹתֵן לְעֶצְמוֹ:
וְעַמָּא לֹא אָמַר קָרָא ³צֹאֵנֶךָ וְלֹא צֹאֵן הַקֹּדֶשׁ טַעְמָא
לֹא הָיָה אֲמִינָא קֹדֶשִׁים חֵיבִים בְּרֹאשִׁית הַגֵּז
דְּכֹתִיב ⁴וְלֹא תִּגְזוּ בְּכוֹר צֹאֵנֶךָ אִי בְּקֹדֶשִׁי מִזְבֵּחַ הַכִּי
בְּקֹדֶשִׁי בְּדֶק הַבַּיִת ⁵וְהָאֵמַר ר' א' קֹדֶשִׁי בְּדֶק הַבַּיִת
מִדְּרַבְּנָן סֵלְקָא דַּעֲתָךְ אֲמִינָא הוּאִיל וּמִדְּאוּרִיִּיתָא בְּנֵי
הַ לִּיתִיב לִיהּ וְהָא קֹדֶשׁ לֹה סִד' לְפִרוֹק וּלִיתִיב לִיהּ
וְכֹרֶכָּה הֵנִיחָא לְמֵאֵן דֹּאמֵר ⁶קֹדֶשִׁי בְּדֶק הַבַּיִת לֹא הָיוּ
אֵלָּא לְמ' הָיוּ מֵאִי אִיכָא לְמִימֵר אָמַר ר' מְנַי בְּר פִּטְשִׁי
קֹדֶשׁ בְּהַמְתּוּ לְבֶדֶק הַבַּיִת חוּץ מִגִּזְזוּתֵיהּ סִד' לִיגְזוּ
אֵנֶךָ וְלֹא צֹאֵן שֶׁל הַקֹּדֶשׁ אִי הַכִּי קֹדֶשִׁי מִזְבֵּחַ נְמִי כַּחֲשִׁי
וְשִׁי דֹּאמֵר חוּץ מִגִּזְזוּת וְכַחֲשִׁי קֹדֶשִׁי מִזְבֵּחַ נְמִי דֹּאמֵר
הַ פִּשְׁמָה קְדוּשָׁה בְּכוּלָּהּ וּמוֹנָא תּוֹלִיָּהּ וְאִפִּי ⁷דֹּאמֵר ר' יוֹסִי
גִּלְגָּלָה שֶׁל זֶה עוֹלָה בְּכוּלָּהּ עוֹלָה וְאִפִּי ⁸לִר' אֲדָמָר אִי
קֹדֶשִׁי דְּבֵר שְׁאִין הִנִּשְׁמַח תּוֹלִיָּהּ בּוֹ אֲבָל הַקֹּדֶשׁ דְּבֵר
הַ רַבָּא אָמַר בְּמִקְדָּשִׁי גִזְזוּ עֲצָמָה סִד' לִיגְזוּ וּלְפִרוֹק
צֹאֵנֶךָ תִּתֵּן לוֹ מִי שְׁאִין מִחוּסֵר אֵלָּא גִזְזוּ וְנִתְּנָה יֵצֵא
הַ וְנִתְּנָה אֵלָּא צֹאֵנֶךָ לְמֵאִי אֲתָא לְכַדְתִּנִּיא ⁹בְּהַמְתּוּ
הַגֵּז וְר' אֲלֵעָאי פוֹטֵר מ' דִּר' אֲלֵעָאי אָמַר קָרָא צֹאֵנֶךָ
לְמַעֲוֵמִי שׁוֹתְפוֹת עֹבֵד כּוֹכְבִּים וְר' אֲלֵעָאי שׁוֹתְפוֹת
נִפְקָא לִיהּ מִרִּישָׁא דְקָרָא ¹⁰רִאשִׁית דִּגְגֵךָ וְלֹא שׁוֹתְפוֹת
צִשִׁית (הַגֵּז) הֶפְסִיק הָעֵנִין וְר' אֲלֵעָאי וי"ו הִדֵּר עֲרִבְיָה
וּרְבֵנָן

דיה כשיאמר רגלה של זו תמורה תהא כולה תמורה ופליג אדרבי
 [טעם] היא מפורשת: ואפילו לר"מ דאמר אין כולה עולה. בפרק בהמה
 בתמורה ו[א:] דמודי ר"מ דקדשה כולה: רבא אמר. לא תטעה לאוקומי
 ה וטעמא דמתניתין לאו מנז לאך יליף דהבא לאך קא
 קא משמע לן דאמר קרא גז תמן מי שאינו מחוסר אלא
 במקדש בהמה עצמה כתיב: ה[ה]סא דחסיס להכי לא גרסינן:
 לרבנן או שותפות ישראל לרבי אלעאי: ולא של שותפות. דרוש הכי
 לן קרינא גזי הוואל וסביהם בני חויר וכל ישראל קריים בשלן
 קוסוהילך איטריך לפרושי צה מיעוטא לשותפות עובד כוכבי:

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

גורת אור השלם

- וַיִּהְיֶה כִּי־הָיָה הַיּוֹם הַהוּא וַיִּחַר
אֵשׁ עֲלֵיתָב בְּקֶרֶךְ וַיִּחַר
יָאֵשׁ יִשְׁעִיחוֹ וַיִּחַר
וַיִּמְחֹדֵר אֲבִינֹל וַיִּחַר
אֵתֵיכֶם וַיִּשְׁנֵם נִגְלִי
וַיִּחַר וַיִּחַר שָׁאן עֲשֻׁרֵת
וַיִּחַר שָׁאִים קִלִּי וַיִּחַר
וַיִּחַר וַיִּחַר וַיִּחַר וַיִּחַר
שְׁמֹאל אֶחָד יֵה
רֹאשִׁית דִּגְגָּה וַיִּחַר
עֲדָרָה וַיִּחַר וַיִּחַר
אֵתֵיכֶם תִּתֵּן לֵךְ
דְּבִירִים יֵה ד
כָּל הַחֲבֹר אֲשֶׁר יִחַר
וַיִּחַר וַיִּחַר וַיִּחַר
קִישׁ לֵךְ אֲתֵיכֶם הִזְכִּיר
עֲבֹד בְּכֹר שׁוֹרֵף וַיִּחַר
גַּם בְּכֹר אֲתֵיכֶם
דְּבִירִים יֵה ט

שיטה מקובצת

והוא בעי העמדה
הערכה. "נ"ב עי' תוס'
בורות דף כו ע"א:
ורבנן ראשית הגז
פפסיק הענין. "נ"ב עי'
וס' מנחות דף סז ע"א:

מסורת הש"ס

(א) לעיל קלב, ב) ו'נ"ל (בארשס), ג) לעיל קי. מנחות מד, ד) ונקמן קלג[:], ה) [תוספתא פ"י ה"א], ו) גיטין מז, ז) וינכמות ט, ח) ו'נ"ל ארשס, ט) עיין רש"י ורש"א, י) ויקרא כג, יא) אין לו שם אחר כל"ל ר"מ, יב) ונ"י היטב מוס' מנחות מד. ד"ה טלית, טז) ש"ך לע"ב,.

תורה אור השלם

1. וְהָיָה יְהוָה מַשְׁפָּט הַבְּהִימִים מֵאֵת הַעֵץ מֵאֵת זִבְחֵי הַזֹּבֵחַ אִם שׁוּר אִם שֶׁה וְהָיָה לִבְהֵן הַיָּרֵעַ וְהַלְוִיִּים וְהַקְּדָשִׁי:

דברים יח ג
2. וְלִקְחָתָהּ מִרְאשִׁית כֹּל פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תֵּבֵיא מֵאֶרֶץ אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהֶיךָ יִתֵּן לְךָ וְשִׁמְתָהּ שִׁטָּא וְהִלַּכְתָּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְשִׁכְּנוֹ שְׁמוֹ שָׁם:
דברים כו ב
אשר בארץ כל אשר יביאו לך ליקח יקח כל שְׁחָדָר בְּבִיתְךָ יִאֲכָלוּ:

במדבר יח יג
4. גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה לָךְ עַל אֲרָבֶעַ כַּנְפוֹת כִּסֵּי־דָוָד אֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהֶּ:

דברים כב יב
5. דַּבֵּר אֲלֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כַּנְפֵי בְגָדֵיהֶם לִדְרוֹתָם וְהָיוּ עַל צִיצִית הַכֶּנָּף פְּתִיל תְּכֵלֶת:
במדבר טו לח
6. כִּי תִבְנֶה בֵּית חֹדֶשׁ וְעָשִׂיתָ מַעֲקֶה לְגִגֶּךָ וְלֹא תִשִּׂים דָּמִים בְּבִיתְךָ כִּי יַפֵּל הַנֶּפֶל מִמֶּנּוּ:

דברים כב ח
7. וְאִכְלָתָּ לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר לִשְׁכֹּן שְׁמוֹ שָׁם מַעֲשֶׂה דִגְגָךְ תִּירֶשֶׁךָ וְיִצְהָרְךָ וּבִבְרַת בְּקָרְךָ וְצִאֲנֶךָ לִמְעַן תִּלְמַד לִירֵאָה אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ כָּל הַיּוֹמִים:
דברים יד כג
8. וְהִבֵּאתָם שְׁמֹה עֲלֵיתֶכֶם וּבְחִיבֶכֶם וְאֵת מַעֲשֵׂי־יִדְכֶם וְעֲשִׂי־יִדְכֶם וְנִדְבָתֵיכֶם וּבִבְרַת בְּקָרֵיכֶם וְצִאֲנֵכֶם:
דברים יב ו
9. רֹאשִׁית דִּגְגְךָ תִּירֶשֶׁךָ וְיִצְהָרְךָ וְרֹאשִׁית גֹּז אֲצַנֵּךְ תִּתֵּן לוֹ:

דברים יח ד
10. וְשָׁמַרְתָּ אֶת מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא יִשְׁאוּ עָלָיו חֲטָא וְמוֹתוּ בוּ כִּי תִחַלְלֶהוּ אֲנִי יְיָ מִקֹּדֶשׁ:
ויקרא כב ט ואיש כי יאכל קדש בשגגה וְנִסַּף חֲמִשִּׁיתוֹ עָלָיו וְהָיָה לִבְהֵן אֵת הַקֹּדֶשׁ:
ויקרא כב יד

ראשית הגז פרק אחד עשר חולין

דַּרְךְ צִיאָתְךָ. לְבִית אֶתָּה קוֹבֵעַ מִזֹּזָה וּכְשֶׁהוּא נֹכַח לְבֵיתוֹ רִגְלִיהַ דְּיִמְיָנָה עֵייל צִרְשָׁא נִמְלָא שְׁהִימִין בְּכַנְיָסָה הוּא דַּרְךְ צִיאָה: **מַסְנוֹס**. הַזֹּרֵעַ וְהַלְחִיִּים וְהַקְּצֵה: **וּזְבָחִי**. שְׂגִים מַשְׁמַע: **אֲדַרְכָּה נִילָף נִפְיָה מַסְרוּמָה**. וְלֹא תַבְעִי קִרָּא דֶּהֱא קוּלָּא וְחֻמְרָא לְחֻמְרָא מִקְשִׁינָן[[]‏: הַדִּין

עַם הַטֶּבַח.

צִפְרִיקִין דְּלַעִיל וּזְבָחִי

תִּבְיָא מֵאֶרֶץ אֶרֶץ מַשְׁמַע מִיעוּטָא

יֵאֲרַכְסָה לֹא מַשְׁמַע מִיעוּטָא כּוּלִי הֵאִי

וְלֹא מַמְטַט חוּלָה לֶאֱרֶךְ מִיַּיְה

דִּמְשַׁמַּע כֹּל מִקּוֹס שִׁישׁ לֶהַס אֶרֶךְ אֲכַל

אֶרֶץ מַשְׁמַע הַמִּיּוּחָדֶת לָךְ וְלֹא לַעֲזִידִי

כּוֹכְבִּים: **כִּי יִפּוֹל הַנוּפֵל**. כֹּל שֶׁרָאִי

לִיפּוֹל הִימָנוּ וְאִפְּלוּ בְּשׁוֹתָפוֹת: **בְּסִי כְּנִסְיוֹת**. שְׁאִין חֶלֶק לֵאחֹד מֵהֶן בּו

שָׁף לִבְנֵי עֶבֶר הִים הוּא וְעוֹד שְׁאִינוּ

בֵּית דִּירָה: **לִיטְנוּ לִפְנֵי כִלְנִי**. דֹּאמֵר

דְּרַצָּא דְּמוּדִי ר' אֲלַעָאי כֹּכַל הֵי דֶּהֱא

תַּנִּיָּא דְּפִלְגִי ר' אֲלַעָאי בְּצִכּוּרָה וְלֹא

מַרְבִּי לֶה מִצְקִרְסָא וְאִנְאָסָּ: **וְאִמֵּר ר'**

חִינִיָּא מַסּוּרָא לִיטְנוּ לִפְנֵי כִלְנִי.

דְּרַצָּא דֶּהֱא תַנִּיָּא דְּפִלְגִי רְבִי אֲלַעָאי

בַּמַּתְנוֹת וּמִדְּפֹטֵר בַּמַּתְנוֹת עַל כִּרְמָךְ

פֹּטֵר נָמִי בַּתְרוּמָה דִּלִּי ס"ד בַּתְרוּמָה

מַחֲזִיז הִיכִי פֹטֵר בַּמַּתְנוֹת יֵאֲלִימְתִּינֵהוּ

לְחִיּוּצָא מִתְרוּמָה הוֹאִיל וּגְמִיר גִּזִּירָה

שׁוּה דַּמְתִּינָה נִמְיִנָה מַסְתַּבְרָא דֶּהֱא

אֲגַמְרוּהּ לְחֻמְרָא אִיתָּ לָן לְמִידִין:

יֵאֲלֵא ש"מ בַּתְרוּמָה נָמִי פֹטֵר. דְּרִיִּיק

דִּגְנָךְ וְהִדֵּר יִלְיָף מַתְנוֹת אִו מִתְרוּמָה

אִו מִרְאשִׁית הַגֹּז בַּנְמִינָה נִמְיִנָה (ו):

טַוִּי מַה. כִּיּוֹן דַּמְתְרוּמָה יִלְיָף רְבִי

אֲלַעָאי לִרְאשִׁית הַגֹּז דֹּאמֵרן לַעִיל

שׁוֹתָפוֹת דְּעוּזִד כּוֹכְבִּים נִפְקָא לִיה

מַרְיָשִׁיָּה דְּקִרָּא אִי מַה תְּרוּמָה בְּחוּלִי

לֹא אָף רִאשִׁית הַגֹּז בְּחוּלִי לֹא דַבִּפ"ק

דְּקִדּוּשִׁין (דף לו:) ק"ל כֹּל מִזֵּוּה שְׁאִינָה

תַּלְוִיָּה צֶאֱרֶךְ נוֹהֲגָת בִּין צֶאֱרֶךְ בִּין

בְּחוּלִי דְּלִיָּף מַעֲנֻדֹת כּוֹכְבִּים שְׁהִיא

חוֹבֶת הַגּוֹף וְנוֹהֲגָת כֹּכַל מִקּוֹס אֲכַל

חוֹבֶת קִרְקַע אִינָה נוֹהֲגָת אֲלֵא צֶאֱרֶךְ:

מַנְהִיבִיל. שֶׁס מִקּוֹס: **אִין**. וְהִיא:

וְהַתַּנִּיָּא. בְּיִחוּתָא[[]‏: **סְרוּמָה טוֹבֵלָה**.

אִוסְרַת מַשּׁוֹס טַבֵּל דְּכַמְצִיב[[]‏ אֲשֶׁר יִרְיִמוּ

בְּעַמְיָדִים לִיתַרְס הַכְּמוֹז מִדְּבַר צֶאֱלֹו

הֵן הַשְׁטַרְפִּין (פִּסְהִדְרִין דף פג:) : **אִין לָךְ**

בּו אֲלֵא מִרְאשִׁיָּו וְאִין. מַשְׁהִיפֵרָשׁ

וְנַעֲשֶׂה רִאשִׁית הוּא שְׁלֹו אֲכַל מַעֲיַקְרָא

יֵאֲלֵא לֹו אֲלֵא שֶׁס אֶחָד דֶּהֱאִי רִאשִׁית

קִרָּא יִמִּירָא הוּא וְאִרְאשִׁית דְּלַעִיל

סְמִיךְ וְהוֹה לִיה לִמַּכְתָּב וְגוֹ אֲלֵאךְ:

מִיסָה. זֹר הַאֲוֹכֵלָה בְּמוּדִי: **חֻמוֹס**.

בְּשׁוּגָג: **רֶאשׁוֹן וְשֵׁנִי**. מַעֲשֶׂר רֶאשׁוֹן

וּמַעֲשֶׂר שֵׁנִי: **אִין לָךְ אֲלֵא רִאשִׁיתוֹ**.

אִין לָךְ נִמְיִנָה אַחֲרַת לַהִפְרִישׁ מִמֶּנּוּ

מִדְּלָא כַּחַז וּמִגּוֹ אֲלֵאךְ ש"מ מַתְנָה

רֶאשׁוֹנָה בְּלָצֵד אֶתָּא רִאשִׁית לֶאשְׁמוּעִי:

סְרוּמָה מַחֲדָשׁ עַל הֵישָׁן לֹא. דְּכַמְצִיז הַיּוֹצֵא הַשְּׂדֵה שְׁנָה שְׁנָה (דְּבָרִים יד): **הִיוּ לוּ שְׁסִי רַחֲלוֹס גּוּז**. שְׁנָה זוֹ וְהַנִּיחַ: **גּוּז**. שְׁנִיָּה וְהַנִּיחַ עַד שֶׁהָיוּ לוֹ חֲמֵשׁ גִּזִּים אִין מַנְטְרָפוֹת דֹּאגִּיזִים שֶׁל חֲמֵשׁ אֲלֵא קִפִּיד רַחֲמָנָא וְהֵא לִית לִיה: **הֵא חֲמֵשׁ מַנְטְרָפוֹת**. אִסֵּס הִיוּ לוֹ חֲמֵשׁ אֲלֵאן וּגְזוּז הַשְּׂמִים בְּשָׁנָה זוֹ וְשֵׁלָשׁ בְּשָׁנָה שְׁנִיָּה דֶּהֱשַׁמָּת אִיכָּא גִּזִּים שֶׁל חֲמֵשׁ אֲלֵאן מַנְטְרָפוֹת וְאָף עַל גִּב דַּחֲדָשׁ וִישָׁן הוּא: **וְהַסְנִיָּא**. אִידִיךְ דֹּאפִּילוֹ חֲמֵשׁ אִין מַנְטְרָפוֹת וְלִרְבֵּנָן מַנְטְרָפוֹת. כֹּל הֵי קוֹשִׁיתָא לְרְבִי אֲלַעָאי: **הַגְּדֹל צָחִיוֹב**. כְּגוֹן יִשְׂרָאֵל שֶׁלָקַח שְׂדֵה מִן הָעוֹזֵד כּוֹכְבִּים כְּדַמְפֵּרָשׁ לִקְמִיָּה: **הַגְּדֹל צִפְטוּר**. צִיד עוֹזֵד כּוֹכְבִּים: **צָחִיוֹב**. לֵאחֲרַ שְׂבָאוּ צִיד יִשְׂרָאֵל: **בְּסוּרִיא**. אִרְס לִזְבָּה שֶׁכִּבְשָׁה דוֹד וְלֹא שְׁמִיָּה כְבוֹשׁ וְלֹא חִלָּה בַּה קְדוּשַׁת הָאֶרֶץ וְקֵלָה קְדוּשַׁתָּה וִישׁ קִינִי לַעֲזוֹד כּוֹכְבִּים לַהִפְקִיעַ מִיד מַעֲשֶׂר לִפְיָךְ אִין יִשְׂרָאֵל חֲזִיז לַעֲשֶׂר אֲלֵא עַל הַתּוֹסַפַּת הַשְּׁנִי שְׁלִישִׁים שְׂגָדְלוֹ אֲלֵאן טַבֵּל וְחֻלּוּין מַעֲזוּרִינָן אֲכַל צֶאֱרֶךְ יִשְׂרָאֵל מַעֲשֶׂר עַל הַכֹּל שְׁאִין קִינִי לַעֲזוֹד כּוֹכְבִּים בַּה לַהִפְקִיעַ מִן הַמַּעֲשֶׂר (וְיִשְׁטין מ״ח) וְחֲסָמִים פּוֹטְרִין דְּכִיּוֹן שְׁהִצִּיָּא שְׁלִישׁ צִיד עוֹזֵד כּוֹכְבִּים כֹּאִילוֹ נִגְמַרָה כּוֹלָה בִּידוֹ דְּקִיִּימָא לָן (ר"ה יב: יג). תַּצּוּרָה בַּתַּר שְׁלִישׁ אֲוֹלָה: **וְכִי תִימָא הֵי נָמִי**. דֶּהֲגֵדֵל צִיד עוֹזֵד כּוֹכְבִּים פֹּטֵר מִרְאשִׁית הַגֹּז אִפְּילוֹ בַּה לִיד יִשְׂרָאֵל: **הַלּוּקָה גּוֹ אֲלֵאנוּ שֶׁל עוֹזֵד כּוֹכְבִּים**.

קוֹדֶס שְׁנִגְזוּה: **פֹּטֵר מִרְאשִׁית הַגּוֹ**. דִּלְאֵלךְ צִעִינָן וְלֹא גִיזוּמִיךְ וְהִכָּא לֹאֹו אֲלֵאנוּ דִּישְׂרָאֵל הוּא: **הֵא אֲלֵאנוּ לַגּוּזוּ**. לָקַח וְקִנָּה עֲדָרוֹ שֶׁל עוֹזֵד כּוֹכְבִּים כְּשֶׁהִיא עוֹמֶדֶת לַגּוּזוּ הוֹאִיל וְהַכֹּל שְׁלֹו וְקִרְיָנָא בִּיה אֲלֵאךְ: **חֲזִיז**. וְאָף עַל פִּי שְׂגָדְלוֹ הַגִּזִּים אֲכַל עוֹזֵד כּוֹכְבִּים: **דִּלָּא**

קלו.

בִּיתְךָ דֶּרֶךְ בִּיאַתְךָ. תִּימָה אֲמַאי לֹא אֲמַר שׁוֹתָפוֹת דְּעוּזִד כּוֹכְבִּים כְּדַקְאֲמֵר כֹּכַל הֵי דְלַעִיל[[]‏: **אַרְאָא אֲרִצָּךְ צ"ס לַמַּעוּטִי חו"צ**.

אֲע"ג דַּמְזוּה הַתַּלְוִיָּה צֶאֱרֶךְ הִיא מַכֹּל מִקּוֹס אֲכַטְרִיךְ לַמַּעוּטִי מַשּׁוֹס דֹּאחַקָשׁ לִצְסַר בְּחֶלֶצַד בַּחַד קִרָּא. רַשְׁצ"ס:

אִי מַה תְּרוּמָה חֲזִיבִין עָלִיָּה מִיתָה וְחֻמוֹשׁ כּוֹ. וְאֲע"ג דְּצִרְאשִׁית הַגֹּז לֹא שִׁיכָּא בִּיה אֲכִילָה וְאִין בַּתְרוּמָה חֻמוֹשׁ אֲלֵא בִּאֲכִילָה הַנֵּאֵת רִאשִׁית זֹה הִיא אֲכִילָתָה:

יֵאֲאָף רִאשִׁית הַגֹּז שְׁשִׁירְיָה נִבְרִין. תִּימָה מוֹנֵן דְּצִעִינָן שְׁשִׁירְיָה נִכְרִין אִי מִדְּכַמְצִיז רִאשִׁית צִרְאשִׁית הַגֹּז נָמִי כַחֲצִיז רִאשִׁית וְמַה לְרִיךְ לְמִילָף מִתְרוּמָה וִישׁ לוֹמַר דֶּהֱא דְצִעִינָן בַּתְרוּמָה שְׁשִׁירָה נִכְרִים מַשּׁוֹס דִּילְפִּינָן תְּרוּמָה מַחֲלָה דַחֲלָה נִקְרַאת תְּרוּמָה וּבַחֲלָה כַחֲצִי מִרְאשִׁית דִּמְשַׁמַּע וְלֹא כֹל רִאשִׁית:

כְּרִבִי
הַטַּבַּח בְּכוּרִים אֲע"ג דְּכַתִּיב² אֲרִצָּךְ דִּירָךְ אִין דְּשׁוֹתָפוֹת לֹא יִכְתֹּב רַחֲמָנָא³ בְּכוּרִי כֹל אֲשֶׁר⁴ בְּאֲרִצָּךְ אֲלֵא אֲרִצָּךְ לְמַה לִי לַמַּעוּטִי חוּצָה לֶאֱרִץ צִיצִית אֲע"ג דְּכַתֹּב רַחֲמָנָא⁴ כְּסוּתְךָ דִּירָךְ אִין דְּשׁוֹתָפוֹת לֹא יִכְתֹּב רַחֲמָנָא⁵ עַל כַּנְפֵי בְּגָדֵיהֶם לְדוּרוֹתָם וְאֲלֹא כְּסוּתְךָ לְמַה לִי לְכַדְרֵב יְהוּדָה⁶ דֹּאמֵר רַב יְהוּדָה יִמְלִית שְׁאוּלָה פִּטּוּרָה מִן הַצִּיצִית כֹּל שְׁלִישִׁים יוֹם מַעֲקָה אֲע"ג דְּכַתֹּב רַחֲמָנָא⁶ לְגִגְנָךְ דִּירָךְ אִין דְּשׁוֹתָפוֹת לֹא יִכְתֹּב רַחֲמָנָא⁶ כִּי יִפּוֹל הַנוּפֵל מִמֶּנּוּ אֲלֵא גִגְךָ לְמַאי אֵתָּא לַמַּעוּטִי בַתִּי כְּנַסְיוֹת וּבַתִּי מוֹדְרָשׁוֹת אֲמַר רַב בִּיבִי בַר אֲבִי לִיתְהוּוֹ לְהֵנִי כִלְלִי דַתַּנִּיָּא בַּהֲמַת הַשׁוֹתָפִין חֲזִיבַת בְּבִכּוּרָה וּר' אֲלַעָאי פּוֹטְרָה מַאי טַעֲמָא דַּר' אֲלַעָאי דְּכַתִּיב⁷ בְּקִרְךָ וְצִאֲנָךְ וְהֵא כַתִּיב⁸ בְּקִרְכֶּם וְצִאֲנֵכֶם דְּכוּלְהוּ יִשְׂרָאֵל אֲמַר רַב חִינִיא מִסּוּרָא לִיתְהוּוֹ לְהֵנִי כִלְלִי דַתַּנִּיָּא בַּהֲמַת הַשׁוֹתָפִין חֲזִיבַת בַּמַּתְנוֹת וּר' אֲלַעָאי פּוֹטֵר מַאי טַעֲמָא יִלְיָף נַתִּינָה נַתִּינָה מִרְאשִׁית הַגֹּז מַה לְהֵלֵךְ דְּשׁוֹתָפוֹת לֹא אָף כַּאן דְּשׁוֹתָפוֹת לֹא וְאִי ס"ד בַּתְרוּמָה מִיחִיבִיב נִילָף נַתִּינָה נַתִּינָה מִתְרוּמָה אֲלֵא ש"מ בַּתְרוּמָה נָמִי פּוֹטֵר אִי מַה תְּרוּמָה בֶּאֱרִץ אִין בַּחוּצָה לֶאֱרִץ לֹא אֲמַר רַבִּי יוֹסִי מַנְהִרְבִּיל אִין וְהַתַּנִּיָּא רַבִּי אֲלַעָאי אֹמַר מַתְנוֹת אִין נוֹהֲגִין אֲלֵא בֶּאֱרִץ וְכֵן הִיָּה יִרְבִּי אֲלַעָאי אֹמַר רִאשִׁית הַגֹּז אִין נוֹהֵג אֲלֵא בֶּאֱרִץ מַאי טַעֲמָא דַּר' אֲלַעָאי אֲמַר רַבִּא יִלְיָף נַתִּינָה נַתִּינָה מִתְרוּמָה מַה תְּרוּמָה בֶּאֱרִץ אִין בַּחוּצָה לֶאֱרִץ לֹא אָף רִאשִׁית הַגֹּז בֶּאֱרִץ אִין בַּחוּצָה לֶאֱרִץ לֹא אֲמַר לִיה אֲבִי אִי מַה תְּרוּמָה טוֹבֵלָת אָף רִאשִׁית הַגֹּז טוֹבֵלָת א"ל אֲמַר קִרָּא⁹ וּרִאשִׁית גּוֹ צִאֲנָךְ תִּתֵּן לוֹ אִין לָךְ בּוֹ אֲלֵא מִרְאשִׁיתוֹ וְאִילָךְ אִי מַה תְּרוּמָה חֲזִיבִים עָלִיָּה מִיתָה וְחֻמוֹשׁ אָף רִאשִׁית הַגֹּז חֲזִיבִים עָלָיו מִיתָה וְחֻמוֹשׁ אֲ